

Poliestrsko spodnje perilo sčasoma vpliva na kakovost semena

Sintetika krni moško spolnost

Umetna tekstilna vlakna najlon, spandeks, teflon ... so zamenjala bombaž, volno in svilo šele v zadnjih šestdesetih letih. V tem času so porasli neplodnost, bolezni dihal, kontaktni dermatitis in rak. So te bolezni povezane z nošenjem sintetičnih oblačil? Knjiga *Obleka krađe zdravje* razkriva mnogo načinov, kako lahko sintetična oblačila, oblačilom dodane kemikalije in tesna oblačila povzročijo nevarne težave za naše zdravje. Dr. Anna Maria Clement in njen mož dr. Brian Clement, direktorja zdravstvenega inštituta Hippocrates, dokumentirata porast zdravstvenih težav vzporedno z naraščanjem uporabe sintetičnih vlaken. Namen njune knjige je širšo javnost seznaniti z ugotovitvami mnogih medicinskih študij – ki so jih mediji večinoma prezrli –, da nošenje sintetičnih oblačil škodljivo vpliva na zdravje. Ta članek povzemamo iz knjige.

Ko je Frank Clewer, osemindesetletni čistilec pisarn, nekega dne septembra 2005 iskal delo v Warrnamboolu, mestecu v zahodni Avstraliji, je povzročil kar nekaj »iskrenja«, čeprav sicer ni bil znan kot visoko energičen moški. Ko je vstopil v predver-

Moška plodnost se zmanjšuje, odkar so sintetična oblačila postala stalnica v garderobi večine moških po svetu.

je krajevnega podjetja, je imel oblečenih več kosov sintetičnih oblačil, med drugim najlonski jopič na zadrگو. Ko je hodil po preprogi, je odjeknila glasna eksplozija. Na preprogi so se videle ožgane sledi njegovih korakov.

Poklicali so gasilce. Stavbo so izpraznili in kot preventivni ukrep so Clewerju odvzeli najlonski jopič. Predstavniki gasilske brigade Henry Barton je za poročevalsko agencijo Reuters povedal, da so Clewerjeva oblačila ustvarila električni naboj z napetostjo 30.000 voltov, za katero je samo napol v šali rekel, da je prav pretresljivo visoka.

O podobnem, vendar nepovezanem incidentu je leta 1992 poročal kolumnist časopisa *Sydney Morning Herald*, ki je dejal, da ga je dobesedno vrglo s stola, ko je v svoji pisarni vključil računalnik. Šel je čez preprogo iz sintetičnih vlaken, medtem ko je imel na sebi sintetična oblačila. Električni naboj, ki se je nakopičil v njegovem telesu in oblačilih, se je prenesel na električno napravo ter povzročil eksploziv-

no reakcijo in boleč električni udar.

Statična elektrika, ki je naraven pojav, se nabere, če nosimo sintetična oblačila, in ko se dotaknemo avtomobilskih vrat, kovinskega nakupovalnega vozička ali celo druge osebe, nas stresa elektrika. To se sicer zdijo redki in neškodljivi učinki, toda znanstvena literatura poroča o večjih in bolj zlovesčih zdravstvenih

težavah zaradi oblačil iz sintetičnih vlaken.

VSE MANJ SEMENČIC

Ni skrivnost, da se moška plodnost, ki jo merimo s številom semenčic, po drugi svetovni vojni desetletje za desetletjem zmanjšuje. To verjetno ni naključje, kajti od takrat so sintetična oblačila postala stalnica v garderobi večine moških po svetu. Povprečno število semenčic se je v drugi polovici dvajsetega stoletja zmanjšalo za petdeset odstotkov in po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije je neplodnih do dvanajst odstotkov parov z ženskami v rodni dobi. Okoljski vplivi, kot so sintetične kemikalije, ki motijo delovanje endokrinega sistema (žlez z notranjim izločanjem), so gotovo en vzrok za to epidemijo neplodnosti, vendar obstajajo dokazi, da moramo zanjo kriviti tudi sintetična oblačila.

Raziskovalci so naredili spodnje hlače iz poliestra na skupino psov, da so dobili prvo znanstveno povezavo med sintetičnim spodnjim perilom in neplodnostjo pri moških. V tej študiji, objavljeni leta 1993 v medicinski reviji *Urological Research*, so naredili ohlapne poliestrske spodnje hlačke na dvanajst psov, ki so jih potem nosili štiriindvajset mese-

Knjiga (*Misteriji.si*, 051/307 777; 15,90 €) opisuje, kako oblačila ogrožajo naše zdravje in kako se zaščitimo.

cev. V tem času so preverjali njihovo kakovost semena, temperaturo v modih, hormone in biopsije mod. Druga skupina dvanajstih psov je v enakem obdobju nosila ohlapne bombažne spodnje hlače. Nošenje poliestra je povzročilo degeneracijo mod in »znatno zmanjšanje« števil semenčic pri vseh psih v prvi skupini. Psi, opremljeni z bombažnim spodnjim perilom, pa nasprotno niso imeli nobenih takšnih reproduktivnih stranskih učinkov.

Kaj bi lahko bil vzrok za tak učinek spodnjega perila iz poliestra?

Medicinski raziskovalci v tej študiji so sklenili: »Lahko domnevamo, da pri tem igrajo pomembno vlogo elektrostatični potenciali, ki jih ustvarja tkanina iz poliestra.«

Z drugimi besedami, poliester ustvarja elektrostatično polje okrog mednožja uporabnikov poliestrskega spodnjega perila in to lahko sčasoma vpliva na kakovost njihovega semena.

Leto prej je druga medicinska študija, objavljena v *Archives of Andrology*, preverila elektrostatične potenciale, ki jih ustvarjajo različne tekstilne tkanine, med njimi tudi poliester. Enaindvajset prostovoljcev so razdelili v tri enake skupine. Prva je nosila spodnje hlače iz stoodstotnega poliestra, druga je nosila mešanico iz polovice poliestra in polovice bombaža, tretja skupina pa je nosila stoodstotni bombaž. Štiri dni so nosilcem različnih tkanin merili elektrostatično polje na območju mednožja. Bombažne spodnje hlače niso ustvarile nobene elektrostatičnega polja, medtem ko so poliestrske spodnje hlače pokazale visok elektrostatični naboj. Naboj je ustvarila tudi mešanica poliestra in bombaža, vendar je bil nižji.

Štiri leta pozneje, leta 1996, je revija *Archives of Andrology* objavila študijo, ki je še očitneje pokazala na zvezo med poliestrom in odkloni v moški spolnosti. Petdeset moških so razdelili v štiri testne

Moški, ki so nosili spodnjice iz stoodstotnega poliestra ali mešanice poliestra in bombaža, so imeli »znatno zmanjšano« spolno slo in spolno dejavnost.

skupine, da bi merili učinke različnih vrst tekstila za spodnje hlače na spolno poželenje in pogostost spolne dejavnosti. Spodnjice so bile izdelane iz stoodstotnega poliestra, mešanice 50/50 poliestra in bombaža, stoodstotnega bombaža in stoodstotne volne.

POLIESTER ZMANJŠA SPOLNO SLO

»Spolno vedenje smo ocenjevali pred začetkom nošenja spodnjic, po šestih in dvanajstih mesecih nošenja spodnjic ter šest mesecev po prenehanju nošenja,« so zapisali avtorji študije. »Vedenjski odziv smo ocenjevali kot potenten, če je oseba imela erekcijo penisa, vstopila v vagino in ejakulirala. Elektrostatične potenciale na penisu in mošnji smo merili z elektrostatičnim voltmetrom.«

Po koncu obdobja proučevanja je bilo ugotovljeno, da so imeli moški, ki so nosili spodnjice iz stoodstotnega poliestra ali mešanice poliestra in bombaža, »znatno zmanjšano« spolno slo in spolno dejavnost. Raziskovalna ekipa je svoja odkritja opisala takole:

»Spodnjice z vsebnostjo poliestra so ustvarile elektrostatične potenciale, ki lahko povzročijo nastanek elektrostatičnega polja v strukturah znotraj penisa, to pa bi lahko pojasnilo zmanjšano spolno dejavnost. Tekstil iz bombaža in volne ni ustvaril elektrostatičnih potencialov. Zato imajo lahko spodnje hlače iz poliestra škodljiv učinek na človeško spolno dejavnost.«

TESNE SPODNJICE OVIRAJO SPOČETJE

Na delu so lahko še drugi dejavniki. Naravni bombaž, tudi če je tesno oprijet, koži še vedno omogoča, da »dih«, medtem ko tesno oprijeta sintetična oblačila lovijo telesno toploto in spodbujajo kožo, da lažje absorbira kemikalije, ki uhajajo iz sintetičnih vlaken.

Pionirska študija o tesno oprijetem spodnjem perilu in kakovosti semenčic, objavljena leta 1996 v medicinski reviji *The Lancet*, je sklenila, da moški, ki želijo spočeti otroka, ne bi smeli nositi tesno oprijetega spodnjega perila katere koli vrste, ker lahko zviša temperaturo v modih na raven, ki škodljivo vpliva na ustvarjanje semenčic.

Zdrav razum pravi, da je za absorpcijo kemikalij najbolj občutljivejši del človeškega telesa območje spolovil. Za moške je to zlasti mošnja. Takole je profesor z medicinske šole Univerze v New Yorku decembra 1989 v članku, objavljenem v medicinski dermatološki reviji *Cutis*, opisal občutljivost predela mošnje: »Mošnjo moramo prepoznati kot območje kože z izjemno prepustnostjo. Predstavlja edinstvena kožna vrata za vstop snovi v krvni obtok, zato je edinstveno občutljiva za toksične in dražeče snovi.«

Drugi medicinski strokovnjaki so mnenja, da je človeška mošnja dvajsetkrat bolj prepustna kot katerikoli drug del kože na človeškem telesu, toda zdi se, da proizvajalci oblačil tej Ahilovi peti za absorpcijo toksinov namenjajo zelo malo pozornosti. V spodnjice za malčke in dečke ter športne ščitnike in tesno oprijeto sintetično spodnje perilo za moške redno dodajajo razne kemikalije. Vsa ta oblačila drgnejo ob mošnjo. Če dodate še toploto in tesen oprijem teh kosov oblačil, dobite vse dejavnike za sinergično interakcijo, ki lahko še dodatno prispeva k neplodnosti moških.

R. M. ❁